

UPPSALA
UNIVERSITET

UFV 2013/386

Program för hållbar utveckling

Fastställt av konsistoriet 2015-09-30

Utgångspunkter och syfte

Uppsala universitet ska, i enlighet med 1 kap. 5 § Högskolelagen (1992:1434), främja en hållbar utveckling som innebär att nuvarande och kommande generationer tillförsäkras en hälsosam och god miljö, ekonomisk och social välfärd samt rättvisa.

Uppsala universitets uppgift är att vinna och förmedla kunskap till mänsklighetens gagn och för en bättre värld (Mål och strategier för Uppsala universitet, UFV 2013/110). Ansvaret att främja hållbar utveckling faller in under denna övergripande uppgift. Universitetet har genom kombinationen av stor ämnes- och kunskapsbredd och målsättningen att bedriva världsledande forskning och förstklassig utbildning utmärkta förutsättningar att vara en pådrivande aktör.

Program för hållbar utveckling syftar till att inom universitetet och i samarbeten med externa aktörer stimulera engagemang, initiativ och nytänkande inom hållbarhetsområdet. Program för hållbar utveckling ska också bidra till ökad kunskap och medvetenhet om utmaningarna inom hållbarhetsområdet och att stimulera till ett ansvarstagande på alla nivåer inom universitetet. Ambitionen är att program för hållbar utveckling ska vara känt inom hela Uppsala universitet så att medarbetare och studenter kan vara delaktiga i genomförandet.

I Miljömål och handlingsplan för miljöarbete (UFV 2012/1918) anges åtgärder med fokus på miljöåtgärder avseende till exempel tjänsteresor och resfria möten, energianvändning och avfall och återvinning. I program för hållbar utveckling antas ett bredare perspektiv på hållbar utveckling. Därutöver kompletteras mål och strategier i program för hållbar utveckling med konkreta insatser i handlingsplan för hållbar utveckling.¹

---

¹ Uppsala Akademiförvaltning ansvarar för förvaltningen av donationer avsedda att stödja universitetets verksamhet och utveckling. Denna kapitalförvaltning ligger utanför myndigheten Uppsala universitets verksamhet och omfattas därför inte av detta program.

Världsledande forskning

Högt ställda mål kräver uthållighet och mod att pröva nya vägar. Universitetet slår vakt om det långsiktiga sökandet efter kunskap för att bidra till mänsklighetens samlade vetande och till den globala utvecklingen. Forskningen utgår från såväl samhällets stora utmaningar som inomvetenskapliga frågeställningar. Det breda universitetet ger unika möjligheter till gränsöverskridanden och nya kombinationer av perspektiv.

Alla verksamma inom forskning vid Uppsala universitet har ett ansvar för att bidra till långsiktigt hållbar utveckling och en bättre värld. I ansvaret ingår att vara väl informerad om möjliga tillämpningsområden med avseende på hållbar utveckling av den egna forskningen. Forskningen vid universitetet ska planeras och genomföras så att resursanvändning optimeras och belastning på miljö och samhällsstrukturer minimeras.

Mål

Forskare inom Uppsala universitet ska när så är relevant kunna placera sin forskning i ett samhälleligt sammanhang och på så sätt reflektera över sin forskning i ett hållbarhetsperspektiv. Forskning med profilering och excellens inom området hållbarhet ska återspeglas i utbildningar med ett uttalat hållbarhetsfokus.

Strategier

- Stödja spridning av kunskap och resultat inom forskning med hållbar utveckling i fokus
- Uppmuntra universitetets forskare att pröva nya möjligheter till tvär- och mångvetenskapliga perspektiv som kan bidra till hållbar utveckling
- Stödja samverkan och tvärvetenskaplighet, i synnerhet inom områden där det finns starka kopplingar till centrala frågor inom hållbar utveckling
- Stimulera och stödja doktorander och forskare tidigt i karriären att integrera hållbarhetsperspektiv i sin forskning

Förstklassig utbildning

Utbildningen vid Uppsala universitet kännetecknas av forskningsanknytning och progression mellan utbildningsnivåerna. Studenterna tillägnar sig aktuella ämneskunskaper, färdigheter och förmåga till självständigt och kritiskt tänkande samt grundläggande etiska principer. Lärare med hög kompetens tar ansvar för den pedagogiska kvaliteten och för att utbildningen har sin grund i vetenskapliga framsteg. Lärarna och studenterna tar gemensamt ansvar för att skapa lärmiljöer präglade av studentaktivitet och engagemang.

Avseende utbildning för hållbar utveckling är samtliga ämnesområden inom universitetet betydelsefulla och en utveckling av innehåll, pedagogik och didaktik för tvärvetenskapliga angreppssätt är därför önskvärd. Studenterna ska ges möjlighet att inom olika ämnesområden få en solid kunskapsbas för värderingar och bedömningar av olika processers och systems hållbarhet samt färdigheter och verktyg för att arbeta strategiskt med hållbarhetsfrågor. Studenterna ska ges möjlighet att tillgodogöra sig kunskap om världens tillstånd samt kritiskt reflektera över begränsningar och antaganden som kännetecknar det egna ämnesområdet. Hållbarhetsperspektiv ska vara en naturlig del i många utbildningar vid universitetet. Utbyte av kunskaper och erfarenheter mellan vetenskapsområden och ämnen ska uppmuntras. Områdes-/fakultetsnämnder uppmuntras att utveckla fler utbildningar med hållbarhetsfokus.

Mål

Alla studenter vid Uppsala universitet ges möjlighet att tillägna sig kunskaper och färdigheter som gör att de kan bidra till hållbar utveckling och en bättre värld.

Strategier

- Stödja och sprida information om utbildningar med fokus på hållbar utveckling
- Säkerställa att hållbarhetsperspektiv integreras i utbildningen
- Stödja lärare att integrera hållbar utveckling i sin undervisning
- Ge studenter möjlighet att tillämpa sina kunskaper och färdigheter inom hållbar utveckling
- Uppmuntra och underlätta för studenter på alla nivåer att inkludera kurser riktade mot hållbar utveckling i sin utbildning
- Stödja studie- och karriärvägledares ökade kännedom om möjligheter att inkludera hållbar utveckling i utbildningarna

Så uppnår vi excellens och samhällsnytta

Utbildning och forskning utvecklas i öppen dialog och mångsidig samverkan med det omgivande samhället. Målet för universitetets samverkan med privat, offentlig och ideell sektor är att den ska engagera alla delar av universitetet och bidra till samhällets utveckling såväl som till universitetets vitalitet och kvalitet. Framgångsrik samverkan bygger på förtroende för universitetet som en oberoende och opartisk kunskapsorganisation och sker med utgångspunkt i universitetets vetenskapliga integritet. Medarbetare driver och utvecklar samverkan med professionellt stöd inom innovation, kommunikation och olika former av samhällskontakt. Genom aktiv samverkan med det omgivande samhället kan universitetet öka kvalitet och relevans i sin forskning och utbildning samtidigt som kunskap och forskningsresultat tillvaratas för en långsiktigt hållbar samhällsutveckling.

Mål

Uppsala universitet är en engagerad samverkanspartner inom hållbarhetsområdet på lokal, nationell, regional och global nivå.

Strategier

- Främja utåtriktad verksamhet för att synliggöra universitetets arbete för en bättre värld
- Uppmärksamma och främja samverkansinitiativ som leder till nytänkande, uthållighet och resultat inom hållbar utveckling
- Skapa former för kontakter med samhället i aktuella frågor kring hållbar utveckling
- Bidra till höjd bildnings- och kunskapsnivå i samhället lokalt, nationellt, regionalt och globalt inom hållbar utveckling

Bilaga. Universitetets styrdokument

Vid Uppsala universitet upprättas styrdokument med olika syften och grad av styrning och konkretion. De styrdokument som beslutas av rektor och/eller konsistoriet indelas i måldokument respektive regeldokument.

Måldokumenterna utgår alltid från *Mål och strategier för Uppsala universitet* och består dels av program, dels av handlingsplaner. Program är universitetsövergripande, beslutas av konsistoriet och gäller tills vidare. Program ger riktning och struktur för universitetets systematiska arbete inom ett visst område. Uppsala universitet har program för till exempel internationalisering, kvalitetsarbete, lika villkor och samverkan. Handlingsplaner utgår från programmen och är tidsbegränsade, ofta 2-3 år, beslutas av rektor, har en betydligt högre konkretionsgrad än program och syftar till att nå specifika målsättningar samt anger ansvariga för åtgärderna. Därutöver finns det också andra måldokument som är en del av den reguljära verksamhetsplaneringen och har betydelse för universitetets långsiktiga utveckling. Till de viktigaste hör dels årliga budgetunderlag till regeringen och interna verksamhetsplaner på olika nivåer, dels de mer framåtblickande forskningsstrategierna för universitetet.

Regeldokumenterna utgår vanligtvis från externa föreskrifter (lagar, förordningar med mera) som beslutas av regering, riksdag och andra myndigheter. Till regeldokumenterna hör till exempel anställningsordning respektive arbetsordning för Uppsala universitet samt antagningsordningar för utbildningar på alla nivåer inom universitetet.

Tillämpning och uppföljning

Underordnade måldokument utgår från och genomsyras av de överväganden och prioriteringar som gjorts i *Mål och strategier för Uppsala universitet*.

Program för hållbar utveckling ska, i likhet med den reguljära verksamheten, kontinuerligt följas upp med beredskap för löpande omvärderingar och omprioriteringar.